

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту (№ 602)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова НМК З

Філіп Л.О. Філіпковська
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 31 » серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Планування і контроль на підприємстві
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
28 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 «Менеджмент»
281 «Публічне управління та адміністрування»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Менеджмент», «Управління проектами»
«Публічне управління та адміністрування»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2020 рік

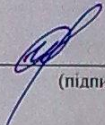
Робоча програма Планування і контроль на підприємстві
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальностями 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування»

освітніми програмами «Менеджмент», «Управління проектами»,
«Публічне управління та адміністрування»

«27» серпня 2020 р., – 10 с.

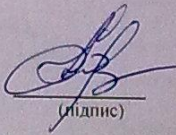
Розробник: Скачкова І.А., доцент каф. 602 , к.т.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)


(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри менеджменту (№ 602)
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2020 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь та вчене звання)


(підпис)

А.В. Доронін
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів 4,5	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»,</u> <u>28 «Публічне управління та адміністрування»</u> Спеціальність <u>073 "Менеджмент"</u> <u>281 «Публічне управління та адміністрування»</u> Освітня програма <u>«Менеджмент»</u> <u>«Управління проектами»,</u> <u>«Публічне управління та адміністрування»</u> Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов’язкова
Кількість модулів 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів 2		2020/2021
Індивідуальне завдання - не передбачено (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 56/135		6-й
		Лекції*
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 5,5		24 години
		Практичні, семінарські*
		32 годин
		Лабораторні*
	годин	
	Самостійна робота	
	79 годин	
Вид контролю		
	модульний контроль, іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 56/ 79.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння методів і засобів моделювання процесів стратегічного планування діяльності підприємства в умовах ризику і невизначеності ринку.

Завдання: вивчити методи та засоби планування процесів діяльності авіапідприємства в умовах ризику та невизначеності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

ЗК3 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК4 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК9 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ФК2 – Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК3 – Здатність визначати перспективи розвитку організації.

ФК7 – Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

ФК8 – Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

ФК12 – Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

ПРН1 – Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН2 – Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН3 – Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН5 – Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН6 – Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН7 – Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН8 – Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН11 – Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН12 – Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

ПРН13 – Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПРН15 – Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН16 – Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН17 – Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Міждисциплінарні зв'язки: менеджмент, теорія організацій, стратегічне управління підприємством, операційний менеджмент, організація виробництва, прийняття управлінських рішень.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Планування і контроль процесів підготовки виробництва

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Планування і контроль на підприємстві»

Об'єктивна необхідність планування і контролю виробництва. Зміст і структура курсу. Підприємство як відкрита, динамічна і складна система. Зміст планування і контролю як загальних функцій керування виробництвом. Прогнозування як основа планування. Моделювання як засіб науково-обґрунтованого прогнозування.

Тема 2. Планування тактико-технічних характеристик об'єкту виробництва

Абсолютні і відносні показники споживчих властивостей продукції. Визначення питомій вагомості одиничних показників споживчих властивостей товарної продукції. Розрахунок узагальненого показника конкурентоспроможності товарної продукції у визначеному сегменті ринку.

Тема 3. Планування обсягів і цін реалізації товарної продукції

Основи моделі ринків. Ринок досконалої конкуренції, олігополії, монополії, монополістичній конкуренції. Функції попиту та пропозиції. Показник концентрації виробництва в галузі.

Тема 4. Факторне моделювання

Принципи побудови факторних моделей. Специфікація моделі. Формування статистичних даних. Параметризація моделі. Оцінка адекватності і точності моделі.

Тема 5. Сітьове моделювання

Сітьове моделювання як засіб планування і контролю складного комплексу робіт. Топологія мережі і розрахунок параметрів детермінованої та стохастичної моделей. Побудова лінійної карти мережі і діаграми завантаження виконавців. Оптимізація параметрів моделі. Оцінка якості оптимізації.

Тема 6. Планування і контроль науково-дослідної підготовки виробництва

Мета і зміст науково-дослідної підготовки виробництва. Планування і контроль ресурсного забезпечення науково-дослідної підготовки виробництва.

Модульний контроль.

Змістовний модуль 2. Планування і контроль основного виробничого процесу підприємства та його технічного забезпечення

Тема 7. Планування виробничої програми підприємства

Мета і зміст керування основним процесом виробництва. Планування програми випуску товарної продукції в умовах визначеності, ризику та невизначеності на основі критеріїв Лапласа, Вальда, Гурвица, Севиджа, фон Неймана.

Тема 8. Внутрізаводське планування і контроль

Мета і зміст техніко-економічного й оперативного планування і контролю діяльності підприємства. Задачі і зміст міжцехового і внутріцехового оперативного планування і контролю.

Тема 9. Календарно-планові нормативи оперативного планування і контролю

Визначення раціональної величини виробничої партії деталей. Розрахунок тривалості виробничого циклу. Методи сполучення операцій у часі і визначення тривалості технологічного циклу. Планування термінів випередження виготовлення продукції окремими виробничими підрозділами підприємства. Визначення нормативної величини виробничих заділів.

Тема 10. Системи міжцехового оперативного планування і контролю

Основні характеристики позамовної, покомлектної та подетальної систем міжцехового оперативного планування і контролю та особливості їх використання.

Тема 11. Внутріцехове оперативне планування і контроль

Основні види спеціалізації виробничих структур підприємства. Планування і контроль обсягів робіт виробничих ділянок при технологічній і предметній спеціалізації.

Тема 12. Планування і контроль змінно-добових виробничих завдань

Стандартний подетальний план як задача упорядкування виконання завдань робітниками виробничої ділянки. Рішення окремих видів задач розподілу виробничих завдань. Складання оптимального стандарт-плану на основі рішення задачі цілочисленого програмування.

Модульний контроль.**Модуль 2.**

Індивідуальне завдання відсутнє

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Планування і контроль процесів підготовки виробництва					
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Планування і контроль на підприємстві»	1	1	-	-	
Тема 2. Планування тактико-технічних характеристик об'єкту виробництва	8	1	2	-	5
Тема 3. Планування обсягів і цін реалізації товарної продукції	10	1	4	-	5
Тема 4. Факторне моделювання	10	1	4	-	5
Тема 5. Сітьове моделювання	11	2	4	-	5
Тема 6. Планування і контроль науково-дослідної підготовки виробництва	14	2	2	-	10
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовним модулем 1	56	10	16		30
Змістовний модуль 2. Планування і контроль основного виробничого процесу підприємства та його технічного забезпечення					
Тема 7. Планування виробничої програми авіапідприємства	17	2	10	-	5
Тема 8. Внутрізаводське планування і контроль	8	2	-	-	5
Тема 9. Календарно-планові нормативи оперативного планування і контролю	9	2	2	-	5
Тема 10. Системи міжцехового оперативного планування і контролю	7	2	-	-	5
Тема 11. Внутріцехове оперативне планування і контроль	16	2	-	-	14
Тема 12. Планування і контроль змінно-добових виробничих завдань	21	2	4	-	15
Модульний контроль	2	2			
Разом за змістовним модулем 2	79	14	16		49
Усього годин	135	24	32		79
Модуль 2					
Контрольний захід - залік	-	-	-	-	-
Усього годин	135	24	32		79

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
	Разом	

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення конкурентоспроможності товарної продукції на окремих сегментах ринку	2
2	Розрахунок показника Херфіндаля-Хіршмана. Планування обсягів і цін реалізації товарної продукції в умовах доскональної конкуренції, монополії, олігополії та монополістичної конкуренції	2
3	Складання факторної моделі та побудова на її основі функцій попиту та пропозиції	2
4	Визначення ресурсного забезпечення дослідно-конструкторської підготовки авіавиробництва на основі факторного моделювання	2
5	Розробка сітьової моделі виконання технологічної підготовки виробництва	2
6	Планування випуску продукції в умовах визначеності на основі вирішення задачі лінійного програмування	2
7	Планування програм виробництва в умовах невизначеності на основі вирішення матричної гри	2
8	Планування раціональної величини виробничої партії деталей	2
9	Планування тривалості технологічного циклу виробництва	2
10	Планування величини випередження в задачі продукції окремими підрозділами підприємства	2
11	Планування нормативної величини виробничого заділу	2
12	Складання стандартного подетального плану виробничої ділянки підприємства	2
13	Складання графіка безперервного оперативного плану	2
14	Планування термінів проведення заходів щодо технічного обслуговування і ремонту устаткування	2
15	Планування норм витрат, потреби і запасу інструмента	2
16	Планування потрібної кількості транспортних засобів підприємства	2
Разом		32

7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення узагальненого показника конкурентоспроможності об'єкту виробництва (тема 2)	2
2	Розрахунок обсягів і цін реалізації товарної продукції у визначеному сегменті ринку (тема 3)	3
3	Побудова функції попиту та пропозиції на основі статистичних даних (тема 4)	5
4	Сітьове моделювання процесів авіавиробництва (тема 5)	5
5	Планування і контроль технічної підготовки виробництва (теми 6)	15
6	Планування виробничої програми підприємства в ринкових умовах(тема7)	5
7	Внутрізаводське оперативне планування і контроль (теми 8)	25
8	Побудова стандартного подетального плану (тема 10)	5
9	Методика безперервного оперативного планування і контролю (тема 11)	5
10	Планування і контроль технічного забезпечення виробництва (теми 12)	4
	Разом	79

9. Індивідуальні завдання

Виконання розрахункової роботи за тематикою не планується

10. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.); наочні (ілюстрування, демонстрування) та практичні (практичні роботи, індивідуальне опитування, тестування).

11. Методи контролю

Поточний, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік).

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...4	8	0...25
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...4	8	0...25
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних запитань та одного практичного. Максимальна кількість балів за кожне питання: 30, 30, 40 (сума – 100 балів).

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- зміст і задачі планування науково-дослідної, дослідно-конструкторської і технологічної підготовки виробництва;
- зміст, методи і засоби планування основного, допоміжного й обслуговуючого виробництва;
- особливості планування виробництва в умовах ринкової економіки;
- ставити і вирішувати задачі техніко-економічного й оперативного планування діяльності авіапідприємства;
- планувати конкурентоспроможність і обсяги реалізації товарної продукції;
- моделювати ринки збуту та функції попиту;
- складати факторні моделі;
- вирішувати задачі лінійного та нелінійного програмування і матричні ігри;
- розрахувати й оптимізувати параметри сітьової моделі комплексу робіт;
- розрахувати календарно-планові нормативи оперативного планування;
- використовувати технічні засоби у процесах планування діяльності авіапідприємства.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Виконати індивідуальні завдання та здати тестування.

Добре (75-89). Твердо опанувати перелік знань та умінь, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати на практичних заняттях.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Математичні моделі планування виробництва в аерокосмічній галузі/І.В. Чумаченко, О.І. Лисенко, І.А. Скачкова та ін.//Навчальний посібник. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. Н.Е. Жуковського «ХАІ», 2012. – 272с.

2. Планування і контроль на підприємстві : метод. рек. до виконання курс. роботи / М-во освіти і науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад.: І. А. Скачкова, А. В. Кононенко. - Харків. - Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. - 55 с. - режим доступу – http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_001Planuvannyaikontrol.pdf

3. Навчально-методичне забезпечення дисципліни "Планування і контроль на підприємстві" для бакалаврів / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-

т" ; розроб. І. А. Скачкова. - Харків, 2019. - 212 с. - режим доступу - http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/Planuv_Kontrol_Ppidpriyemstvi.pdf, що містить: конспект, методичні вказівки до практичних занять, тести для контрольних заходів, рекомендована література, інформаційні ресурси.

14. Рекомендована література

Базова

1. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства : [навч. посібник]. Львів : "Магнолія плюс", 2004. 268 с
2. Пасічник В. Г., Акіліна О. В. Планування діяльності підприємства : [навч. посібник]. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 256 с.
3. Бурик А. Ф. Планування діяльності підприємства : навч. посіб. / А. Ф. Бурик. – К : Ліра-К, 2016. – 260 с.
4. Жукова О. В. Трансфертне ціноутворення: український варіант / О. В. Жукова, В. І. Дубницький, В. О. Вареня. – К.: Ліра-К, 2014. – 184с.
5. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. / За заг. ред. В.Є. Москалюка. – К.: КНЕУ, 2005. – 384 с.

Допоміжна

1. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник /Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – К.: Каравела, 2011. – 432 с.
2. Планування і контроль на підприємстві: Навч. посіб. /За ред.. М.О. Данилюка. – Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 531.
3. Управління ризиками машинобудівних підприємств: планування та мотивування. Монографія. / О.Є Кузьмін, Н.Я. Петришин, К.О. Дорошкевич. – К.: ЦНЛ. – 2011. – 128 с.
4. Математичне програмування: навч. посіб. / Є. А. Лавров, Л. П. Перхун, В. А. Сергієнко ; За ред. Є.А. Лаврова. — Суми : ПП Вінниченко М.Д.; ФОП Литовченко Є.Б., 2013. — 256 с.
5. Дослідження операцій в економіці : підручник / за ред. І. К. Федоренко, О. І. Черняка. – Київ : Знання, 2007. – 558 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
6. Вітлінський В. В. Математичне програмування : навч.-метод. посіб. для сам. вивчення дисципліни / В. В. Вітлінський, С. І. Наконечний, Т. О. Терещенко. – Київ : КНЕУ, 2001. – 248 с.
7. Мазаракі А. А. Математичне програмування в Excel : навч. посібник для студ. екон. спец. вузів / А. А. Мазаракі, Ю. А. Толбатов. – Київ : Четверта хвиля, 1998. – 207 с

15. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України: <http://nbuv.gov.ua>
2. Наукова періодика України <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Законодавство України: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
4. Центр навчальної літератури: www.cul.com.ua
5. Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua